

Sygn. akt I C 664/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Ogińska-Łagiewka

Protokolant: Alicja Kicka

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2014 roku w Warszawie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.

przeciwko H. K.

o zapłatę

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. na rzecz pozwanej H. K. kwotę 2417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 664/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 maja 2012 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł przeciwko pozwanej H. K. o zasądzenie następujących kwot: 2.754,39 zł. wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 12 października 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwot 4.054,96 zł. oraz 3.278,97 zł. wraz z kosztami sądowymi w kwocie 127 zł. W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wyjaśnił, iż w dniu 3 czerwca 2005 roku udzielił pozwanej kredytu, który ta miała spłacać w miesięcznych ratach. Pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty. Powód dochodzi należności wskazanych w W. z Ksiąg Banku z dnia 11 października 2011 roku, na które składają się: należność główna w kwocie 2.754,39 zł., odsetki za okres od dnia 3 czerwca 2005 roku do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku, tj. 11 października 2011 roku w kwocie 4.054,96 zł. oraz koszty, opłaty i prowizje w kwocie 3.278,97 zł., dalsze odsetki naliczane od dnia następnego po wystawieniu wyciągu z ksiąg banku do dnia zapłaty, obliczone od kwoty 2.754,39 zł. według zmiennej stopy procentowej wyznaczonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym / k. 1-4/.

W dniu 21 maja 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt VI Nc-e 755708/12 / k. 5/.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwana H. K. zaskarżając go w całości, wniosła o oddalenie powództwa w całości z uwagi na skuteczny wpływ terminu przedawnienia roszczenia. Z ostrożności procesowej pełnomocnik pozwanej na wypadek nie podzielenia zarzutu przedawnienia zakwestionował wysokość odsetek naliczonych od należności głównej / k. 21-23/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 czerwca 2005 roku pomiędzy (...) Bankiem S.A. z siedzibą we W. (obecnie (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W.) a H. K. jako Kredytobiorcą (Posiadaczem rachunku karty) zawarta została umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej Maxima (...) nr (...). Na wniosek Posiadacza rachunku karty Bank przyznawał limit kredytowy do kwoty 2.900 zł. dla korzystania z którego otwierał i prowadził rachunek kredytowy nr (...) (rachunek karty) oraz – w ramach zawieranej równocześnie umowy o kartę płatniczą – wydawał kartę kredytową umożliwiającą dokonywanie operacji gotówkowych i/lub bezgotówkowych przy jej użyciu. (§ 1). Bank stawał do dyspozycji Posiadacza rachunku karty kwotę limitu kredytowego po otrzymaniu podpisanej przez Posiadacza rachunku Umowy (§ 2). Integralną częścią niniejszej umowy był „Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego i karty kredytowej Maxima (...) (Regulamin limitu), który określał sposób korzystania z limitu i karty. Posiadacz rachunku karty oświadczał, że otrzymał Regulamin i zapoznał się z jego treścią oraz przyjmował go do wiadomości i stosowania (§ 3). Oprocentowanie nominalne wykorzystanego limitu kredytowego na dzień zawarcia umowy wyniosło 29,90 % dla transakcji gotówkowych w stosunku rocznym oraz 26,90% dla transakcji bezgotówkowych w stosunku rocznym i było zmienne w okresie trwania umowy. Warunki zmiany oprocentowania określał Regulamin limitu (§ 4). Stopy procentowe, opłaty, prowizje związane z rachunkiem karty, limitem kredytowym i kartą były określone w Tabeli Opłat i Prowizji, stanowiącej integralną część Umowy (§ 6). Spłata limitu kredytowego następować miała w okresach miesięcznych poprzez dokonywanie przez Posiadacza rachunku karty spłat na wskazany rachunek, których wysokość i termin były określone w wyciągu z rachunku generowanego każdego 2-ego dnia miesiąca i wysłanym na adres korespondencyjny Posiadacza rachunku. Wskazana na wyciągu wymagana spłata minimalna stanowiła 5% kwoty wykorzystanego kapitału oraz należne bankowi opłaty, prowizje i odsetki (§ 7). Niniejsza umowa podlegała przepisom ustawy o kredycie konsumenckim (§ 8). Umowa o przyznanie limitu kredytowego została zawarta na okres jednego roku, tzn. do dnia 3 czerwca 2006 roku, a umowa o kartę kredytową została zawarta na okres trzech lat, tzn. do dnia 3 czerwca 2008 roku, przy czym Bank automatycznie przedłużał umowę o przyznanie limitu na kolejne roczne okresy, a umowę o kartę kredytową na kolejne trzy letnie okresy, o ile posiadacz rachunku karty nie wypowiedział danej umowy najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu na jaki została zawarta, albo nie zaszły inne, określone w Regulaminie limitu zdarzenia wykluczające możliwość przedłużenia umowy (§ 14) / k. 61-61 v. – umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej Maxima (...); k. 56-60 – odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców KRS)./.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania i korzystania z limitu kredytowego i karty kredytowej Maxima (...) (Regulamin Limitu): użytkownik karty nie mógł przekroczyć przyznanego limitu kredytowego. W przypadku przekroczenia limitu kredytowego Posiadacz karty zobowiązany był do natychmiastowej spłaty kwoty, o którą limit został przekroczony. Za przekroczenie przyznanego limitu kredytowego bank pobierał opłatę, której wysokość określona była w Tabeli Opłat i Prowizji (r. III. § 2). Posiadacz rachunku karty zobowiązany był do wpłacenia na rachunek karty kwoty wymaganej spłaty minimalnej w terminie wskazanym na wyciągu. Brak wymaganej spłaty minimalnej w tym terminie powodował naliczenie opłaty za opóźnienie zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji i stanowi podstawę do wszczęcia działań interwencyjnych, o których mowa w rozdz. VII § 9 ust. 6, związanych z dochodzeniem spłaty zobowiązań. Brak dwóch kolejnych wymaganych spłat minimalnych powodowało zablokowanie kart wydawanych do rachunku. W przypadku gdy Posiadacz rachunku karty nie dokonał spłaty całości zadłużenia w terminie określonym w ust. 1, wszystkie transakcje bezgotówkowe dokonane w ostatnim okresie rozliczeniowym były oprocentowywane zgodnie z r. III . 1 § 7 ust. 2 (r. VI § 2). Z dniem rozwiązania umowy całość zobowiązań Posiadacza rachunku karty wobec banku z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego, odsetek, opłat i prowizji stawała się wymagalna. Rozwiązanie umowy następowała m.in. po upływie okresu wypowiedzenia. Posiadacz rachunku karty był zobowiązany niezwłocznie uregulować wszelkie należności wobec banku (r. VII § 5). Bank mógł wypowiedzieć umowę tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności m.in. w przypadku braku wymaganej spłaty minimalnej przez okres dwóch miesięcy. O wypowiedzeniu umowy bank miał zawiadomić Posiadacza rachunku karty pisemnie podając powód decyzji i informując o dalszym trybie postępowania, w szczególności o wysokości zadłużenia wobec banku i terminie spłaty tego zadłużenia. Wypowiadając umowę Bank ogranicza możliwość korzystania z rachunku karty tylko do dokonywania wpłat na ten rachunek. Wypowiedzenie umowy oznaczało równoczesne wypowiedzenie umowy o kartę i umowy o

limit. Wypowiedzenie umowy o limit oznaczało równoczesne wypowiedzenie umowy o kartę. Wypowiedzenie umowy o kartę nie było jednoznaczne z wypowiedzeniem Umowy o limit i nie powodowało skutków określonym w niniejszym paragrafie (r. VII § 7). / k. 62-68/.

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg banku wystawionym w dniu 11 października 2011 roku przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. należność główna wyniosła kwotę 2.754,39 zł, odsetki umowne za okres od dnia 3 czerwca 2005 roku do dnia wystawienia niniejszego wyciągu w kwocie 4.4.054,96 zł., koszty, opłaty, prowizje w kwocie 3.178,97 zł., opłaty za prowadzenie rachunku w kwocie 100 zł., dalsze odsetki, które obciążały dłużnika od dnia następnego po dniu wystawienia niniejszego wyciągu do dnia zapłaty, obliczone od kwoty 2.754,39 zł. według zmiennej topy procentowej wyznaczonej jako 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, która na dzień sporządzania niniejszego wyciągu wynosiła 24% w stosunku rocznym / k. 70 – wyciąg z ksiąg banku/.

Pismem z dnia 20 stycznia 2010 roku, doręczonym w dniu 4 lutego 2010 roku, (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wezwał H. K. do uregulowania w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od daty niniejszego wezwania niespłaconych w terminie zaległych spłat minimalnych z tytułu umowy o limit kredytowy i kartę Maxima (...) z dnia 3 czerwca 2005 roku, wskazując iż zaległość na dzień 20 stycznia 2010 roku wynosi 8.667,16 zł. / k. 79, 84 – zwrotnie potwierdzenie odbioru/.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 6 nieobowiązującej już ustawy z dnia 12 września 2002 roku o elektronicznych instrumentach płatniczych roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniały się z upływem 2 lat. Wskazana ustawa została uchylona przez ustawę z dnia 12 lipca 2013 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw, która to w przepisie art. 38 stanowiła, iż traci moc ustawa z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1232). Jednocześnie jednak ustawa uchylająca przewidywała, iż do przedawnienia roszczeń z tytułu umów o elektroniczny instrument płatniczy, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nieprzedawnionych do tego czasu, stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustawa z dnia 12 lipca 2013 roku weszła w życie z dniem 7 października 2013 roku.

W świetle powyższego zasadnym jest wniosek, iż dla roszczeń banku powstałych przed dniem 7 października 2013 roku będą miały zastosowanie szczególne zasady wynikające z ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, tj. 2 – letni termin przedawnienia. Natomiast dla roszczeń, które powstały dopiero po tej dacie, zastosowanie znajdą ogólne zasady przedawnienia określone w przepisie art. 118 k.c., tj. 3-letni termin związany z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Podkreślić należy, iż nie można utożsamiać daty rozwiązania umowy o kartę z datą upływu okresu wypowiedzenia tej umowy. Jak wynika z literalnego brzmienia art. 120 k.c. – bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, przy czym jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Wymagalność roszczenia utożsamiania jest więc z chwilą, w której upływem wierzyciel może domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia.

Zgodnie z zapisami umowy o kartę i Regulaminu pozwana była zobowiązana do dokonywania co miesiąc spłaty limitu w minimalnej wymaganej kwocie. Potwierdzały to postanowienia § 2 znajdującego się w r. VI Regulaminu, zgodnie którymi posiadacz był zobowiązany co miesiąc do dokonania spłaty minimalnej w terminie wskazanym w wyciągu. Należało zatem przyjąć, że brak spłaty minimalnej w terminie wskazanym na wyciągu powodował, że roszczenie o tę kwotę stawało się wymagalne z upływem tego terminu i bank mógł go dochodzić na drodze sądowej nie wypowiadając umowy, np. tak jak zaległej raty kredytu.

W rozpoznawanej sprawie umowa o limit kredytowy i równocześnie wydanie karty kredytowej została zawarta w dniu 3 czerwca 2005 roku. W aktach sprawy brak dowodu doręczenia pozwanej pisma powoda zawierającego wypowiedzenie umowy datowanego na dzień 22 marca 2010 roku / k. 89/. W świetle powyższego oraz postanowień Regulaminu limitu (r. VII § 5) powód nie mógł zatem dochodzić całej należności, skoro umowa nie została skutecznie rozwiązana.

Z złączonego wydruku dotyczącego operacji na rachunku karty za okres od 3 czerwca 2005 roku do 18 kwietnia 2014 roku wynikało, iż pozwana dokonywała częściowych spłat należności w dniach: 26 sierpnia 2005 roku (300 zł.), 28 października 2005 roku (50 zł.), 2 grudnia 2005 roku (275 zł.), 22 grudnia 2005 roku (728 zł.), 27 lutego 2006 roku (500 zł.), 15 marca 2006 roku (220,34 zł.), 12 kwietnia 2006 roku (252 zł.), 28 lipca 2008 roku (150,50 zł.) , 1 czerwca 2010 roku (100 zł.), 14 lipca 2010 roku (100 zł.), 29 października 2010 roku (50 zł.), 30 stycznia 2012 roku (100 zł.), 27 lutego 2012 roku (200 zł.) /69-77/.

Zgodnie z przepisem art. 451 § 3 k.c., który zdaniem Sądu powinien znaleźć zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, w braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego.

W ocenie Sądu powyższych wpłat nie sposób traktować jako niewłaściwego uznania całego długu, skutkującego przerwaniem biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). W ocenie Sądu powyższe drobne wpłaty mogą jedynie stanowić o tym, że osoba je dokonująca, uznaje zasadność należności banku jedynie w tej kwocie, którą wpłaca.

Ponadto jak wyjaśnił Sąd Najwyższy wyroku z dnia 17 grudnia 2008 roku zapadłym w sprawie sygn. akt I CSK 243/08 jeżeli posiadacz karty kredytowej wydanej przez wystawcę na podstawie umowy zawartej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych środkach płatniczych (Dz.U. Nr 169, poz. 1385) zaprzestał wpłacania minimalnej kwoty zadłużenia podawanej każdorazowo w doręczanych mu wyciągach bankowych, bieg dwuletniego terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę tych kwot rozpoczyna się z upływem dnia wskazanego w wyciągu jako termin zapłaty kwoty minimalnej, nie zaś dopiero po wyczerpaniu limitu kredytu, ustalonego w umowie (opubl. OSNC 2010/1/16, Biul. SN 2009/5/10, M.Prawn. 2010/6/340-341).

Podsumowując, powód nie wykazał aby skutecznie wypowiedział umowę o limit kredytowy, a zatem nie był uprawniony do dochodzenia całej należności. Z kolei wobec zarachowania częściowych wpłat na poczet długu najwcześniej wymagalnego zarówno w zakresie (opłat, prowizji i kapitału wymagalnych miesięcznie), dokonanie przez pozwaną 13-stu wpłat nie stanowiło niewłaściwego uznania długu i nie przerwało biegu terminu przedawnienia.

Podnieść należy, iż pozwana kwestionowała otrzymanie wyciągów z rachunku karty. Z kolei powód nie przedstawił odpisów wysłanych co miesiąc do pozwanej wyciągów, a jedynie zbiorcze zestawienie, tj. informację wygenerowaną z systemu komputerowego banku / k. 69-77/, która w ocenie Sądu nie stanowiła potwierdzenia wysłania do H. K. przedmiotowych wyciągów i nie podlegała weryfikacji z uwagi na nie wskazanie poszczególnych transakcji dokonywanych przez pozwaną przy użyciu karty kredytowej. Ponadto załączone przez stronę powodową zestawienie dotyczyło okresu od dnia 3 czerwca 2005 roku do dnia 18 kwietnia 2014 roku, tymczasem powództwo zostało wytoczone w dniu 10 maja 2012 roku. Poza tym z zestawienia tego nie wynikało, aby pozwana H. K. używała karty kredytowej od 2007 roku, tymczasem powód naliczał kwoty opłat, prowizji i ubezpieczeń aż do kwietnia 2014 roku. Jednocześnie powód twierdził, iż umowa została rozwiązana na skutek jej wypowiedzenia, co zostało dokonane pismem z dnia 22 marca 2010 roku. W świetle powyższego zatem nie sposób uznać aby kwoty naliczane po rozwiązaniu umowy przez bank miały jakiegokolwiek uzasadnienie. Rachunek karty bowiem powinien zostać w takiej sytuacji zamknięty. Z kolei z wyciągu z ksiąg banku wynikało, iż kwota należności głównej wynosiła kwotę 2.753,39 zł., zaś żądane odsetki umowne naliczane były od dnia 3 czerwca 2005 roku. W ocenie Sądu kwota należności głównej uległa przedawnieniu z upływem dwuletniego terminu przedawnienia, który zakończył swój bieg przed dniem wytoczenia niniejszego powództwa. Powyższy wniosek wynikał stąd, iż gdyby nawet uznać, że powód wypowiedział umowę o limit kredytowy i kartę kredytową w oparciu o pismo z dnia 22 marca 2010 roku (co jednak nie miało miejsca), to termin przedawnienia upłynąłby najprawdopodobniej z końcem kwietnia 2012 roku. Dodać należy, iż wraz z przedawnieniem

się należności głównej, uległy również przedawnieniu należności odsetkowe. Ponadto błędnie została określona w wyciągu z ksiąg banku data naliczania odsetek umownych, bowiem jest ona tożsama z datą zawarcia umowy pomiędzy stronami. Skoro minimalna kwota zadłużenia miała być regulowana co miesiąc, to najwcześniejszą datą, od której możliwe byłoby naliczanie odsetek, mogłaby być dopiero data 4 lipca 2005 roku.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie powołanych na wstępie przepisów orzekł o oddaleniu powództwa w całości z uwagi po pierwsze na jego przedawnienie, a po drugie ze względu na nie wykazanie dochodzonego roszczenia co do wysokości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 kpc w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

z./ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.